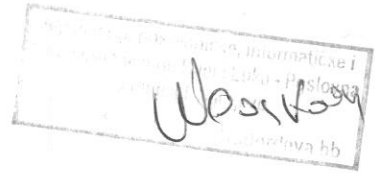

**МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ
"ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ",
МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ,
ЗАВИСНО ДРУШТВО
"ИСТРАЖИВАЧКО РАЗВОЈНИ
ЦЕНТАР ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКЕ - ИРЦЕ " А.Д.
ИСТОЧНО САРАЈЕВО
НАПОМЕНЕ - уз Финансијске извјештаје
31. децембра 2022. године**

**МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ
"ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ",
МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ,
ЗАВИСНО ДРУШТВО
"ИСТРАЖИВАЧКО РАЗВОЈНИ
ЦЕНТАР ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКЕ - ИРЦЕ " А.Д.
ИСТОЧНО САРАЈЕВО
НАПОМЕНЕ - уз Финансијске извјештаје
31. децембра 2022. године**

САДРЖАЈ

БИЛАНС УСПЈЕХА.....	1
ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТАЛИМ ДОБИЦИМА И ГУБИЦИМА У ПЕРИОДУ	2
БИЛАНС СТАЊА.....	3
БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ	4
ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	6
1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ	6
2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД.....	6
2.1. Изјава о усаглашености	6
2.2. Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја.....	7
2.3. Функционална валута и валута извјештавања.....	7
2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")	8
2.5. Упоредни подаци и корекција почетног стања.....	8
2.6. Сталност пословања.....	8
3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА	8
3.1. Приходи од продаје.....	8
3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки.....	9
3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања.....	9
3.4. Некретнине, постројења и опрема.....	10
3.5. Амортизација.....	10
3.6. Обезвјеђење вриједности имовине.....	10
3.7. Разграничени приходи од донација.....	11
3.8. Бенефиције запосленима.....	11
3.9. Опорезивање.....	12
3.10. Финансијски инструменти.....	15
3.11. Трошкови позајмљивања.....	15
3.12. Резервисања.....	15
4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ.....	16
5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	16
6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ.....	16
7. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ.....	16
8. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ.....	17
9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА.....	17
10. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА.....	17
11. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	18
12. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ/РАСХОДИ	18
13. ОСТАЛИ ПРИХОДИ/РАСХОДИ	18
14. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК	18
15. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА.....	19
16. ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА.....	20
17. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ.....	20
18. КАПИТАЛ.....	21
19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА.....	21
20. КРАТКОРОЧНИ КРЕДИТИ	22
21. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА.....	23
22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПВР.....	23
23. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА	24
24. ДОБИТАК ПО АКЦИЈИ.....	25
25. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	25
26. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	25
26.1. Управљање капиталом.....	25
26.1.1. Рацио укупне задужености према капиталу	25
26.1.2. Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима.....	26
26.1.3. Категорије финансијских инструмената.....	26
26.2. Циљеви управљања финансијским ризицима	26
26.3. Фер вриједност финансијских инструмената	28
27. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ	29
28. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ДРУШТВА	29
29. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ.....	29
30. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЈЕШТАВАЊА	30

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ", МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ, ЗАВИСНО ДРУШТВО "ИРЦЕ" А.Д. ИСТОЧНО САРАЈЕВО

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

БИЛАНС УСПЈЕХА
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године (у БАМ)

	Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје производа и услуга	5	2.191.439	1.715.089
Остали пословни приходи	6	10.319	43.946
		2.201.758	1.759.035
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала, горива и енергије	7	(56.986)	(51.934)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	8	(588.190)	(504.134)
Трошкови производних услуга	9	(1.009.446)	(793.877)
Трошкови амортизације и резервисања	10	(201.072)	(195.831)
Нематеријални трошкови	11	(85.588)	(69.308)
Трошкови пореза и доприноса		(7.366)	(4.991)
		(1.948.648)	(1.620.075)
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		253.110	138.960
Финансијски приходи	12	8.640	2.123
Финансијски расходи	12	(9)	(1)
ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ		8.631	141.082
Остали приходи		6000	-
Остали расходи		(1.076)	-
Приходи од усклађивања вриједности имовине		2.997	1.328
Расходи од усклађивања вриједности имовине		(28.080)	(36)
Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година		-	(1.255)
ДОБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		241.582	141.119
Порез на добитак:		24.158	14.112
- текући порез на добит		-	-
- одложени порески приход периода	13	6.172	511
НЕТО ДОБИТАК		223.596	127.518
ДОБИТАК ПО АКЦИЈИ			
- Основни добитак по акцији	23	0,044422	0,025334

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

1900

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ", МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ, ЗАВИСНО
ДРУШТВО "ИРЦЕ" А.Д. ИСТОЧНО САРАЈЕВО

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

ИЗВЈЕШТАЈ О ОСТАЛИМ ДОБИЦИМА И ГУБИЦИМА У ПЕРИОДУ

За годину која се завршава 31. децембра 2022.
године (у БАМ)

Напомене	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Нето добитак периода	223.596	127.518
Добици утврђени директно у капиталу-позитивни ефекти процјене вриједности сталне имовине	-	-
Укупан нето добитак периода	223.596	127.518

Напомене на наредним страна чине саставни дио ових финансијских извјештаја

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ", МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ, ЗАВИСНО
ДРУШТВО "ИРЦЕ" А.Д. ИСТОЧНО САРАЈЕВО

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31. децембра 2022. године (у БАМ)

	Напомене	31. децембар 2022.	31. децембар 2021.
АКТИВА			
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	14	2.778.942	2.910.185
Одложена пореска средства		45.475	39.302
		2.824.417	2.949.487
Обртна имовина			
Потраживања од купаца	15	1.641.739	1.948.217
Готовина и готовински еквиваленти	16	1.272.605	823.594
Порез на додату вриједност		13.445	9.665
		2.927.789	2.781.476
Укупна актива		5.752.206	5.730.963
ПАСИВА			
Капитал			
Акцијски капитал	17	5.033.450	5.033.450
Ревалоризационе резерве		465.828	466.644
Нераспоређени добитак		224.412	139.762
Акумулирани губитак		(1.141.115)	(1.280.877)
		4.582.575	4.358.979
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	18	13.504	9.214
Одложене пореске обавезе	13 в)	-	-
		13.504	9.214
Краткорочне обавезе			
Краткорочни кредити	19	49.001	49.001
Обавезе из пословања	20	212.092	431.333
Остале краткорочне обавезе и ПВР	21	895.034	882.436
		1.156.127	1.362.770
Укупна пасива		5.752.206	5.730.963

Напомене на наредним страна чине саставни дио ових финансијских извјештаја

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ
СРПСКЕ", МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ, ЗАВИСНО
ДРУШТВО "ИРЦЕ" А.Д. ИСТОЧНО САРАЈЕВО

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2022. године (у БАМ)

	Година која се завршава 31. децембра 2022.	Година која се завршава 31. децембра 2021.
Токови готовине из пословних активности		
Приливи од продаје и примљени аванси	2.855.836	2.031.106
Приливи од премија, субвенција, дотација и друго	-	-
Остали приливи из пословних активности	21.677	41.409
Одливи за набавке, друге трошкове и дате авансе	(1.607.372)	(1.127.442)
Одливи по основу бруто зарада и накнада зарада	(548.764)	(488.236)
Одливи по основу плаћених камата	-	-
Одливи по основу пореза на добит	15.112)	(9.110)
Одливи по основу осталих дажбина	(257.254)	(227.366)
Нето (долив)/прилив готовине из пословних активности	449.011	220.361
Готовина и еквиваленти готовине на почетку године	823.594	603.233
Готовина и еквиваленти готовине на крају године	1.272.605	823.594

Напомене на наредним страна чине саставни дио ових финансијских извјештаја

МЈЕШОВИТИ ХОЛДИНГ "ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ", МАТИЧНО ПРЕДУЗЕЋЕ А.Д. ТРЕБИЊЕ, ЗАВИСНО ДРУШТВО "ИРЦЕ" А.Д. ИСТОЧНО САРАЈЕВО

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НА КАПИТАЛУ

За годину која се завршава 31. децембра 2022. године (у БАМ)

	Акцијски капитал и удјели друштва са ограниченом одговорношћу	Ревалоризационе резерве	Акумулирани нераспоређени добитак / непокривени губитак	Укупно
Стање, 1. јануара 2021. године	5.033.450	517.622	(977.046)	4.574.026
Ефекти промјена у рачуноводственим политикама	-	-	(36.184)	(36.184)
Пренос са/на	-	(50.979)	(255.402)	(306.381)
Добитак текуће године	-	-	127.518	127.518
Стање, 31. децембар 2021. године / 1. јануара 2022. године	5.033.450	466.643	(1.141.114)	4.358.979
Ефекти исправке грешака из ранијег периода	-	-	-	-
Ефекти процјене нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме на дан 31.12.2021	-	-	-	-
Ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава	-	(816)	816	-
Добитак текуће године	-	-	223.596	223.596
Стање, 31. децембар 2022. године	5.033.450	465.827	(916.702)	4.582.575

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Истраживачко развојни центар електроенергетике (ИРЦЕ) а.д. Источно Сарајево (у даљем тексту: "Друштво") основан је 1961. године као самостална научна установа у саставу произвођача електроенергетске опреме Енергоинвест, Сарајево до 1992. године. Након промијена више облика организовања, као и извршене статусне промијене, гдје је као Мјешовито друштвено предузеће прешло у акционарско друштво, Друштво самостално почиње са пословањем од 20. фебруара 2003. године.

На основу Одлуке Владе Републике Српске о организовању Мјешовитог Холдинга "Електропривреда Републике Српске" а.д. Требиње од 30. децембра 2005. године, и након регистрације у судски регистар од 17. октобра 2006. године, Друштво послује у саставу Електропривреде Републике Српске као зависно предузеће.

Друштво је регистровано за обављање дјелатности испитивања, анализе и експерименталног развоја у техничко-технолошким и природно математичким наукама, као и за производњу електромотора, генератора, трансформатора, контролних и мјерних инструмената и остале опреме за дистрибуцију електричне енергије.

Јединствени идентификациони број Друштва је 440054308007.

На дан 31. децембра 2022. године Друштво је запошљавало 18 радника (31. децембра 2021. године - 19 радника).

Сједиште Друштва је у Источном Сарајеву у Улици Вука Караџића 17.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Изјава о усаглашености

Приложени финансијски извјештаји представљају годишње финансијске извјештаје друштва Мјешовити холдинг "Електропривреда Републике Српске", Матично предузеће а.д. Требиње, Зависно друштво "Истраживачко Развојни Центар Електроенергетике - ИРЦЕ" а.д. Источно Сарајево, и састављени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске.

2.2. Основе вредновања и састављања финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Друштва су састављени по начелу набавне вриједности (историјског трошка), осим за ревалоризацију одређених сталних средстава и финансијских инструмената који су вредновани по ревалоризованим износима или фер вриједности на крају сваког извјештајног периода, као што је даље описано у рачуноводственим политикама.

Историјски трошак је генерално заснован на фер вриједности накнаде плаћене у замјену за робу и услуге.

Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаном Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 106/15), Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике ("Службени гласник РС", број 63/16), као и Правилником о садржини и форми образаца извјештаја о промијенама на капиталу ("Службени гласник РС", број 63/16).

Друштво је приликом састављања биланса токова готовине користило директни метод извјештавања о токовима готовине.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја примјењивало рачуноводствене политике образложене у напомени 3 уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.3. Функционална валута и валута извјештавања

Износи у финансијским извјештајима у прилогу су изражени у Конвертибилним маркама (ВМ). ВМ представља функционалну и званичну извјештајну валуту у Републици Српској и Босни и Херцеговини.

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда ("МРС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања ("МСФИ", у даљем тексту заједно: "Стандарди"), који су били у примјени на дан 1. јануара 2021. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске.

Наиме, на основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15, 78/20), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују МРС, односно МСФИ, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете ("МСФИ фор СМЕС"), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор ("ИПСАС"), Међународне стандарде вредновања ("ИВС"), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде ("ИАСБ") и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа ("ИФАЦ").

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник РС“, број 94/15, 78/20), дана 9. новембра 2020. године, Управни одбор Савеза рачуновође и ревизора Републике Српске, донио је „Одлуку о утврђивању и објављивању превода Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ) из 2019. којег чине: Концептуални оквир за финансијско извјештавање и основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународни стандарди финансијског извјештавања (МСФИ) издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (ИАСБ) као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примјере, смјернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примјере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни дио стандарда, односно тумачења.

Наведеном Одлуком, утврђују се и објављују преводи Стандарда и тумачења, издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде из 2019. године, који су објављени на интернет страници Савеза РР РС, а који се почињу примјењивати у Републици Српској за финансијске извјештаје који се састављају на дан 31. децембра 2021. године. Ступањем на снагу ове одлуке, престаје да важи Одлука о почетку обавезне примјене издања МРС/МСФИ од 19. фебруара 2020. године.

(б) Објављени стандарди и тумачења која су у примјени у текућем периоду у Републици Српској

- МСФИ 16 "Лизинг" (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).

- Измјене МСФИ 9 "Финансијски инструменти", МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и мјерење (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).

Утицај ефеката преве примјене горе наведених стандарда није имао значајан утицај на финансијске извјештаје Друштва

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.4. Утицај и примјена нових и ревидованих Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("IFRS") и Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS") (наставак)

(в) Нови Стандарди и измјене постојећих Стандарда који су издати, а нису још увијек у примјени (наставак)

- Измјене МРС 1 „Презентација финансијских извјештаја“ – Класификација обавеза на дугорочне и краткорочне (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године).
- МСФИ 3 „Пословне комбинације“ – Ажурирање упућивања на Концептуални оквир за финансијско извјештавање
- МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ – Приходи прије намјењене употребе (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године).
- МРС 37 „Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина“ – Штетни уговори – Трошкови испуњења уговора Годишња унапређења (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- МСФИ „Циклус 2018-2020“ – Измјене МСФИ 1, МСФИ 9, МСФИ 16 и МРС 41 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године). И
- МСФИ 17 “Уговори о осигурању” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године),
- Измјене МСФИ 10 Консолидовани финансијски извјештаји и МРС 28 Улагања у придружена друштва и заједничке подухвате – Продаја или допринос имовине између инвеститора и његовог придруженог друштва или заједничког подухвата и даље измјене и допуне (датум ступања на снагу одложен на неодређено вријеме до окончања истраживачког пројекта о капиталној методи).

Руководство Друштва је изабрало да не усвоји ове нове Стандарде и измјене постојећих Стандарда прије него они ступе на снагу. Руководство предвиђа да усвајање ових нових Стандарда и измјена постојећих Стандарда неће имати материјалан утицај на финансијске извјештаје Друштва у периоду иницијалне примјене.

2.5. Упоредни подаци и корекција почетног стања

Друштво је као упоредне податке приказало биланс успеха, извјештај о осталим добицима и губицима у периоду и извјештај о токовима готовине за годину која се завршава 31. децембра 2021. године, односно биланс стања и извјештај о промјенама у капиталу.

2.6. Сталност пословања

Друштво саставља своје финансијске извјештаје у складу са начелом сталности пословања. Руководство Друштва сматра да преузима све неопходне мјере везане за нормално и континуирано обављање оперативних активности, што ће утицати на повећање ликвидности Друштва.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Друштво евидентира реализацију по фактурној вриједности, у нето износу након умањења за дате попусте, поврате и уз искључење пореза на додату вриједност.

Приходи и расходи од камата се књиже у корист односно на терет обрачунског периода на који се односе.

3.2. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки некретнина, постројења и опреме исказани су у стварно насталом износу

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.3. Прерачунавање средстава и обавеза у страним средствима плаћања

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања су прерачунате у њихову противвриједност у БАМ по званичном курсу важећем на дан биланса стања.

Пословне промјене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у БАМ по званичном курсу важећем на дан сваке промјене. Настале позитивне и негативне курсне разлике књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза у страним средствима плаћања на дан биланса стања и курсне разлике настале прерачуном пословних промјена у страним средствима плаћања у току године, књиже се у корист или на терет биланса успјеха.

3.4. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су иницијално исказани по набавној вриједности и умањени за исправку вриједности и укупне евентуалне акумулиране губитке због умањења вриједности. Наведену набавну вриједност чини вриједност по фактури добављача укључујући царине, порезе који се не могу рефундирати и све друге трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Набавна вриједност умањена је за све примљене попусте и/или рабате.

Након иницијалног признавања некретнине, постројења и опрема се вреднују по фер вриједности. Ради свођења вриједности некретнина, постројења и опреме на њихову фер тржишну вриједност, Друштво је, у току 2020. године, ангажовало независног процјенитеља да изврши процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме Друштва са стањем на дан 31. децембра 2020. године. Независни процјенитељ је извршио процјену фер вриједности некретнина, постројења и опреме коришћењем трошковног приступа (DRC метод), а као допунски корективни метод је коришћен тржишни приступ (метод директног упоређивања цијена), и у свом извјештају утврдио позитивне и негативне ефекте процјене вриједности, по сваком појединачном средству. Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме повећа као резултат ревалоризације, утврђени добитак се књижи у корист ревалоризационих резерви које представљају дио укупног капитала, осим за износе за које та повећања представљају сторнирање износа смањења вриједности, која су по ранијим ревалоризацијама била утврђена за иста та средства и која су, у ранијим периодима, била призната као трошак, у ком случају се ревалоризацијом утврђено повећање књижи у корист биланса успјеха до износа до кога је раније смањење било књижено као трошак. Ефекти процјене некретнина, постројења и опреме је књижен са датумом 01.01. 2021. године без корекције упоредних података.

Када се књиговодствена вриједност некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи на терет биланса успјеха. Међутим, губитак утврђен ревалоризацијом се књижи директно на терет капитала у оквиру ревалоризационих резерви до износа до кога је раније повећање било књижено као ревалоризационе резерве.

Под некретнинама, постројењима и опремом сматрају се она средства чији је очекивани корисни вијек употребе дужи од једне године.

Добит која настане приликом расходовања некретнина, постројења и опреме књижи се у корист осталих прихода. Губитак настао приликом отуђивања некретнина, постројења и опреме књижи се на терет осталих расхода.

Адаптације, обнављања и поправке које продужавају вијек кориштења средства, увећавају вриједност средства. Оправке и одржавања се књиже на терет текућег обрачунског периода и приказују као трошкови пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.5. Амортизација

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава по стопама које су добијене на основу процјене преосталог вијека коришћења и набавне и процијењене вриједности некретнина, постројења и опреме.

Процијењени корисни вијек употребе појединих група некретнина, опреме и нематеријалних улагања, који је служио као основа за обрачун амортизације и примијењене стопе у току 2022. године је сљедећи:

	31. децембар 2022.		31. децембар 2021.	
	Стопа Амортизације %	Вијек трајања (година)	Стопа амортизације %	Вијек трајања (година)
Грађевински објекти	1.5%	67	1.5%	67
Опрема за лабораторију	1.5 - 20%	5 - 67	1.5 - 20%	5 - 67
Намјештај	10%	10	10%	10
Рачунари	10 - 20%	5 - 10	10 - 20%	5 - 10

3.6. Обезврјеђење вриједности имовине

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вриједности некретнина, постројења, опреме и нематеријалних улагања приказане у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ те имовине се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Обезврјеђење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се обезврјеђење третира као смањење ревалоризационе резерве до ревалоризованог износа.

Ако се касније поништи обезврјеђење, вриједност средства приказана у финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезврјеђење. Поништење обезврјеђења се рачуна као приход текућег периода, уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезврјеђења третира као повећање ревалоризационе резерве.

На дан 31. децембра 2022. године руководство Друштва сматра да не постоје индикације умањења вриједности некретнина, постројења и опреме Друштва. Наведена изјава је утемељена на проведеном тесту обезврјеђења од стране независног процјениоца на дан 31. децембар 2022. године.

3.7. Разграничени приходи од донација

Разграничени приходи од донација представљају вриједност примљених некретнина, постројења и опреме без накнаде, који се амортизују у износу који представља износ трошка годишње амортизације некретнина, постројења и опреме која су примљена без накнаде, као и износ свођења дугорочних обавеза на фер вриједност по основу примитка кредита по каматној стопи нижој од тржишне, а све у складу са IAS 20 "Рачуноводство државних давања и објелодањивање државне помоћи".

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.8. Бенефиције запосленима

а) Порези и доприноси за обезбјеђење социјалне сигурности запослених

У складу са домаћим прописима и усвојеном рачуноводственом политиком, Друштво је обавезно да уплаћује доприносе разним државним фондовима за социјалну заштиту. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених у износима који се обрачунавају примјеном специфичних, законом прописаних стопа. Друштво има законску обавезу да изврши обуставу обрачунатих доприноса из бруто зарада запослених и да за њихов рачун изврши пренос обустављених средстава у корист одговарајућих државних фондова. Доприноси на терет запослених књиже се на терет трошкова у периоду на који се односе.

б) Обавезе по основу отпремнина и јубиларних награда

У складу са Посебним колективним уговором о раду, Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати отпремнину у износу од најмање шест просјечних нето плата Друштва или запосленог, ако је то повољније за запосленог.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплаћује и јубиларне награде у висини једне просјечне мјесечне плате Друштва у мјесецу прије исплате. Број мјесечних зарада за јубиларне награде одређује се на основу броја година које је запослени провео у Друштву, што је приказано у сљедећој табели:

Број година проведених у Друштву	Број плата
10	1
20	1
30	1

На основу IAS 19 "Примања запослених" захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине и јубиларне награде.

3.9. Опорезивање

Текући порез на добитак

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит ("Службени гласник РС", број 94/15), а који се примјењује почевши од 1. јануара 2016. године. Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава примјеном прописане пореске стопе од 10% на основицу утврђену пореским билансом, коју представља износ добитка прије опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, односно повећања и смањења пореске основице, а у складу са пореским прописима Републике Српске.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност умањења пореске основице за износе улагања у некретнине, постројења и опрему за обављање регистроване властите производне дјелатности и за износе плаћеног пореза на доходак и доприноса на лична примања за више од 30 новозапослених радника на крају пословне године.

Порески прописи Републике Српске не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добитак

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вриједности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вјероватно постојати опорезиви добитак од којег се пренијети порески губитак и кредити могу умањити.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2022. године

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

Порез на додату вриједност

Законом о порезу на додату вриједност ("Службени гласник БиХ", број 9/05, 35/05 и 100/08) уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга.

3.10. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Друштва, од момента када је Друштво уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства престају да се признају када Друштво изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања, предвиђена уговором, укинута или истекла.

(а) Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум трговања кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђенима према конвенцијама на предметном тржишту, и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове. Недериватна финансијска имовина се класификује у сљедеће категорије: финансијска имовина расположива за продају, у посједу до доспијећа, по фер вриједности кроз биланс успеха, те дати кредити и потраживања. Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине, и одређена је у тренутку иницијалног признавања.

Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода обрачуна амортизованог трошка финансијске имовине и распоређивања прихода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будућа новчана примања књиговодствене вриједности финансијске имовине кроз очекивани вијек трајања финансијске имовине, или гдје је то могуће, краћег периода.

Приходи се признају на бази ефективне каматне стопе за кредите и потраживања и дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успеха.

Финансијска имовина расположива за продају

Акције које не котирају на берзи и откупиви дужнички вриједносни папири држани од стране Друштва, а којима се тргује на активном тржишту, су класификовани као расположиви за продају презентују се по фер вриједности, користећи се текућом тржишном вриједности неког другог инструмента који је суштински једнак или се базира на очекиваним новчаним токовима имовине која представља основ улагања. Улагања за која није могуће реално утврдити фер вриједност се мјере по трошку.

Добици и губици који настају због промјене фер вриједности директно утичу на капитал, односно на нереализоване добитке/губитке од ХоВ расположивих за продају, са изузетком умањења за импаритетне губитке, камате обрачунате користећи метод ефективне каматне стопе и добитак или губитак на монетарну имовину од курсних разлика, који се директно признају у биланс успеха периода. Када се таква имовина продаје, или је изложена трајном смањењу вриједности, кумулативни добитак или губитак претходно остварен по фер вриједности за улагања је укључен приходе и расходе периода. Инструменти капитала класификовани као расположиви за продају који не котирају на активном берзанском тржишту, и чија се фер вриједност не може поуздано утврдити, су вредновани према историјском трошку умањеном за обезвјеђење